



Република Србија  
ВРХОВНИ СУД  
Рев2 3219/2021  
06.07.2023. године  
Београд

## У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Јелена Р. Павловић адвокат из ..., против туженог Холдинг компанија за финансијски инжењеринг, трговину и услуге Фонд „INEX INTEREXPORT“ а.д. Београд, кога заступа Александра Калић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2774/20 од 16.04.2021. године, на седници одржаној 06.07.2023. године, донео је

## ПРЕСУДУ

**ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2774/20 од 16.04.2021. године и пресуда Вишег суда у Београду П 16821/18 од 18.06.2020. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца АА из ... и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Холдинг компанија за финансијски инжењеринг, трговину и услуге Фонд „INEX INTEREXPORT“ а.д. Београд да исплати тужиоцу 8.673.871,48 динара са законском затезном каматом од 16.11.2002. године до исплате у року од 15 дана од достављања пресуде.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени да исплати тужиоцу 1.772.150,00 динара на име трошкова целог поступка у року од 15 дана од достављања ове пресуде.

## Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 16821/18 од 18.06.2020. године одбијен је тужбени захтев тужиоца за обавезивање туженог на исплату 8.673.871,48 динара на име неисплаћених зарада и трошкова за време рада у представништву туженог у ... са законском затезном каматом од 16.11.2002. године до исплате (став први изреке) и обавезан тужилац да исплати туженом 907.800,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате (став други изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2774/20 од 16.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена означена првостепена пресуда у ставу првом изреке, као и одлука о трошковима поступка из става другог изреке са каматом од извршности до исплате, која је преиначена у преосталом делу става другог изреке тако што је за период од пресуђења до извршности одбијен захтев за камату на досуђени износ трошкова. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити је пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка на коју се указује ревизијом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код правног претходника туженог (тужени) од 1978, а од 01.05.1993. године распоређен је на радно место ... у представништву послодавца у ..., са платом од 1.800 USD која ће му бити исплаћивана на начин који је најповољнији за послодавца. Почев од 01.10.1993. године тужени је сукцесивно на годину дана одобравао неплаћено одсуство тужиоцу (у последњем решењу наведено је да ће се тужилац јавити на посао 01.11.2001. године), с тим што је одлуком туженог од 27.06.2001. године постављен на радно место ... представништва туженог у ... почев од 01.10.2001. године. Са рада у том представништву тужилац се вратио у земљу 15.10.2002. године да би 16.10.2002. године био изабран за ... туженог.

Средином фебруара 1993. године тужени је, преко својих запослених као повереника, основао фирму „PERI TRADING LTD“ ... која је пословала у потпуности за рачун и под контролом туженог. То значи да повереници нису могли самостално да располажу пословним уделом који им је тужени поверио, били су дужни да се суздржавају од сваког располагања (продаје, уступања, залагања, давања права на уживање), обавезали су се на поштовање упутстава туженог, пре свега у погледу упражњавања права на глас и учествовања у управљању, нису били овлашћени да као оснивачи фирме издају пуномоћје било какве врсте без претходне сагласности туженог, били су дужни да на туженог преносе сваку добит, дивиденде, нове пословне уделе, примања свих врста, укључујући и могућу добит после ликвидације, а засебним изјавама одрекли су се свих права која проистичу из 24,5% оснивачког капитала у тој фирми. Од почетка свог рада у ... тужилац је био овлашћен да за рачун и у име туженог на територији Републике ... закључује уговоре и врши правне послове и радње (пуномоћјем које му је издао генерални директор туженог), а био је и законски представник и пуномоћник за обављање функције ... представништва фирме „PERI TRADING LTD“ и овлашћен да у њено име и у вези њених послова контактира треће стране и предузима све потребне мере како би остварио све законске и природне послове (на основу овлашћења издатог 31.05.1993. године од стране повереника туженог – оснивача означене фирме из ...). На овај начин тужени је обезбедио могућност наставка свог пословања и за време санкција уведених против СРЈ. Исплату уговорене накнаде за рад тужиоца и накнаду трошкова пословања представништва које је сносио тужилац, тужени је вршио на начин који му је био на располагању до краја 1999. године. У периоду од децембра 1999. до октобра 2002. године тужени није исплатио тужиоцу ни накнаду за рад у укупном износу од 78.163,02 USD, што на дан 15.11.2002. године представља износ од 4.965.910,83 динара ни накнаду трошкова пословања представништва туженог у ... у укупном износу од 236.633,90 ПЗЛ, односно 3.707.960,65 динара на дан 15.11.2002. године, што представља износ од 8.673.871,48

динара укупно, а што је утврђено на основу приложене документације и економско-финансијског вештачења. У обустављеном поступку принудне ликвидације над туженим (покренутом крајем 2002. године) тужилац је 13.01.2003. године пријавио потраживање од 57.606,27 USD и 177.556,79 злота.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и ослањајући се првенствено на податке о мировању тужиочевог радног односа код туженог због неплаћеног одсуства, првостепени суд је закључио да је потраживање тужиоца на име зарада и трошкова неосновано због чега је одбио тужбени захтев. Другостепени суд је такву одлуку потврдио имајући у виду да је тужилац обављао послове ... представништва „PERI TRADING LTD“ у време док је био, закључно са септембром 2001. године, на неплаћеном одсуству по решењима туженог, те за тај период тужени није пасивно легитимисан, а да за период након што је постављен за ... представништва туженог у ... тужилац није доказао висину свог потраживања иако је на њему био терет доказивања те чињенице, због чега је његов тужбени захтев неоснован.

Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно и потпуно утврдили чињенично стање у вези са околностима конкретног случаја, али да на њега нису применили одговарајуће материјално право, имајући у виду да је упркос томе што је тужиоцу мировао радни однос код туженог у предметном периоду, између парничних странака постојао правни однос који је тужиоца обавезивао да извршава налоге туженог према примљеним упутствима са пажњом доброг привредника, остајући у границама тих налога и у свему пазећи на интересе налогодавца – туженог, и њима се руководећи, односно да је између парничних странака био закључен уговор о налогу. У складу са тим уговором, нижестепени судови су правилно утврдили да је тужилац у име и за рачун туженог обављао све уговорене послове и сносио трошкове фактичког представништва туженог у ... за које му тужени није извршио накнаду у предметном периоду. Како је тужени, као налогодавац, дужан накнадити налогопримцу (тужиоцу) све потребне трошкове које је налогопримац учинио за извршење налога, са каматом од дана када су учињени у смислу члана 759. став 1. Закона о облигационим односима и исплатити му уговорену накнаду у смислу члана 762. став 1. истог закона, то је тужбени захтев тужиоца основан. При томе није од значаја то што је тужилац у предметном периоду био заступник и поменуте ... фирме, с обзиром на то да је њоме у потпуности управљао тужени и да је све што је у име те фирме тужилац предузимао суштински било предузето по налогу туженог и за његов рачун.

На основу изложеног, Врховни суд је одлучио као у првом ставу изреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима целог поступка из другог става изреке ове пресуде донета је с обзиром на успех тужиоца у спору на основу члана 165. став 2. у вези с чл. 153, 154. ЗПП, применом Таксене и Тарифе и наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Тужиоцу је досуђен укупан износ од 1.772.150,00 динара динара на име трошкова целог поступка, од чега по 30.000,00 динара за састав тужбе и дванаест образложених поднесака, 15.000,00 динара на име састава једног необразложеног поднеска, на име заступања од стране адвоката по 31.500,00 динара за 24 одржана и по 15.750,00 динара за девет неодржаних рочишта, 6.900,00 динара на име таксе за тужбу и по 97.500,00 динара на име таксе за првостепену одлуку, ревизију и одлуку по ревизији, као и 10.000,00 динара на име издатака за вештачење. Овај суд је имао у виду да би тужилац имао право на накнаду и других трошкова, чију накнаду није тражио (за састав више поднесака, међу којима и жалбе против првостепене пресуде), као и на накнаду вишег износа на име појединих трошкова чију је накнаду тражио у нижем

износу (таксу за тужбу тужилац је платио у правилно одређеном износу од 50.000,00 динара, такса за ревизију је двоструко виша од таксе на првостепену пресуду, док се за одлуку по ревизији плаћа трострука такса), али се кретао у границама стављеног захтева. За радње предузете пре подношења тужбе у овом поступку, као и за радње након тога о којима у спису на постоје докази да су предузете тужиоцу накнада не припада, па му није ни досуђена.

**Председник већа – судија  
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић**